

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu : **M. S.**, bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. J. H., advokátom v S., proti žalovanej : **U., s.r.o.**, so sídlom D., IČO : X., zastúpenej F., advokátom v B., za účasti vedľajšej účastníčky na strane žalovanej : Sociálnej poisťovne so sídlom v Bratislave, pobočka G., **o náhradu škody z pracovného úrazu**, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 7 C 8/2005, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 19. júna 2007 sp. zn. 9 Co 73/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej a vedľajšej účastníčke na strane žalovanej **n e p r i z n á v a** náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Galanta rozsudkom z 27. februára 2007 č. k. 7 C 8/2005 - 190 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 132.000,- Sk a vo zvyšku žalobu zamietol. Rozsudok vo veci samej odôvodnil ustanovením § 195 ods. 1 zákona číslo 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) považujúc nesporným, že žalobca v postavení zamestnanca žalovanej dňa 18.09.2003 utrpel pracovný úraz a žalovaná sa nezbavila zodpovednosti za škodu na zdraví žalobcu v zmysle § 196 ods. 1 a 2 Zákonníka práce. Právne irelevantným považoval obranu žalovanej, že dodržala povinnosti vyplývajúce z osobitných predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pretože

podľa § 196 ods. 6 Zákonníka práce ju táto skutočnosť zodpovednosti za škodu nezbavuje. O mimoriadnom zvýšení odškodnenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia rozhodol v zmysle § 7 ods. 3 vyhlášky číslo 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, na ktorú v prípade pracovného úrazu odkazuje ustanovenie § 203 ods. 2 Zákonníka práce. Žalobcovi už priznané bolestné vedľajšou účastníčkou na strane žalovanej mimoriadne nezvýšil dospejúc k záveru, že dôvody zvýšenia nie sú dané, pretože nejde o prípad hodný osobitného zreteľa. K uvedenému záveru dospel na základe nepreukázania rozhodných skutočností, ktorými považoval mimoriadne bolestivú liečbu, ohrozenie životne dôležitého orgánu úrazom, viaceré operácie, mučivé bolesti, psychické problémy intenzity vyžadujúcej odbornú pomoc psychiatra či psychológa. Komplikácia liečby, hojenie rany z dôvodu infekcie druhotne, bola podľa názoru súdu zohľadnená vo zvýšení bodového hodnotenia o polovicu v znaleckom posudku. Nárok na mimoriadne zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia považoval čiastočne daným, preto už priznané sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšil 11 násobne a žalobcovi prisúdil právo na 132.000,- Sk, ktorá je rozdielom medzi 11 násobným zvýšením odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia (13.200,- Sk x 11) a už vyplateným plnením vedľajšej účastníčky na strane žalovanej 13.200,- Sk. K záveru o danosti prípadu osobitného zreteľa mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu dospel na základe skutočností plynúcich z dokazovania, že žalobca mal v čase úrazu vek 32 rokov, bol manuálne pracujúci, 7 mesiacov pred úrazom začal živnostensky podnikat' v oblasti manuálnej práce a tým, že v dôsledku úrazu takmer úplne stratil úchopovú schopnosť dominantnej pravej ruky, stal sa invalidným, stratil možnosť realizácie v pracovnej oblasti. V dôsledku úrazu sa nemôže realizovať v mimopracovných aktivitách, ktoré vykonával pred úrazom, pretože sa nemôže venovať rekreačne kulturistike. Pri priznaní výšky mimoriadneho zvýšenia zohľadnil aj výšku priznanej úrazovej renty 16.604,- Sk mesačne, ktorá podľa názoru súdu tiež čiastočne kompenzuje sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu.

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 19. júna 2007 sp. zn. 9 Co 73/2007 o odvolaní žalobcu rozhodol tak, že vo veci samej v zamietajúcom výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol nárok žalobcu na mimoriadne zvýšenie odškodnenia za bolestné (v celom rozsahu) vo výške 233.100,- Sk a nárok žalobcu na mimoriadne zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 382.800,- Sk zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom

sťaženia spoločenského uplatnenia 132.000,- Sk a vo zvyšku rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom zamietajúcom výroku potvrdil. O trovách konania rozhodol tým spôsobom, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Svoje rozhodnutie vo veci samej o nároku žalobcu na mimoriadne zvýšenie nároku odškodnenia na bolestné odôvodnil správnosťou skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa, s ktorými sa stotožnil (§ 219 O. s. p.). Zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že u žalobcu nejde o prípad hodný osobitného zreteľa, nakoľko žalobca nepreukázal mimoriadne bolestivú liečbu a ohrozenie životne dôležitého orgánu, ani psychické problémy intenzity vyžadujúcej odbornú pomoc psychiatra alebo psychológa. Vyjadril názor, že pri hodnotení bolestného sú rozhodujúcimi skutočnosťami existujúce bezprostredne po utrpení zranenia v dôsledku pracovného úrazu. Pri nároku na mimoriadne zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia dospel odvolací súd k záveru o danosti dôvodov osobitného zreteľa hodných. Stotožnil sa so skutkovými závermi súdu prvého stupňa plynúcimi z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa, že žalobca utrpel úraz v mladom veku, ktorý len nedávno pred úrazom začal byť pracovne činný, športoval a spoločensky žil, z ktorých činností ho vyradil práve pracovný úraz, v dôsledku ktorého sa nemôže realizovať najmä v dovtedajšej profesii a ani v profesii, na ktorú má vzdelanie. Odvolací súd dospel k záveru danosti mimoriadneho zvýšenia bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu o ďalší 20 násobok (6.600,- Sk x 20), vychádzajúc zo základného bodového ohodnotenia 110 bodov, a prisúdil žalobcovi právo na zaplatenie 132.000,- Sk titulom mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Rozsudok odvolacieho súdu v potvrdzujúcom výroku napadol dovolaním žalobca, ktorý navrhol jeho zrušenie a vrátenie veci Krajskému súdu v Trnave. Uviedol, že krajský súd rozhodol v podstate zhodne so súdom prvého stupňa, ktorý mu prisúdil 132.000,- Sk. Odvolací súd dospel k záveru o ďalšom 20 násobnom mimoriadnom zvýšení odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia, nesprávne vychádzajúc z bodového ohodnotenia 110 bodov, i keď z posudku znalca zo dňa 25.09.2004 nepochybne vyplýva, že výška základného bodového ohodnotenia je 220 bodov vzhľadom na závažnosť poranenia žalobcu, v ktorom prípade by bola skutočná výška odškodnenia spoločenského uplatnenia žalobcu 264.000,- Sk.

Žalovaná ani vedľajšia účastníčka nevyužili svoje právo vyjadriť sa k dovolaniu žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania, t. j. či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasledujúcich O. s. p. možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, len v prípadoch, v ktorých to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, pretože dovolanie žalobcu smeruje proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil zamietajúci výrok o mimoriadnom zvýšení odškodnenia za bolestné vo výške 233.100,- Sk a o mimoriadnom zvýšení odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 250.800,- Sk, keďže oba nároky sú dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví, i keď sú vo vyhláske upravené spoločne. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. procesne prípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných vád uvedených v § 237 O. s. p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O. s. p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (aj rozsudku) odvolacieho súdu vtedy, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, a g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O. s. p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných vád taxatívne vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných vád v zmysle § 237 O. s. p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Žalobca v dovolaní existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 O. s. p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť jeho dovolania preto nevyplýva ani z tohto ustanovenia.

Prípustnosť dovolania vyvodzoval žalobca z činnosti súdu v danej veci spočívajúcej v nesprávnom právnom posúdení veci. Činnosť súdu by mohla založiť prípustnosť dovolania len

v tom prípade, ak by bola v rozpore so zákonom faktická činnosť súdu, a nie jeho právne hodnotenie veci zaujaté v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.); zhodne je ale zastávaný názor, že (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov samo osebe nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., lebo (ani prípadným) nesprávnym právnym posúdením veci súd účastníkovi konania neznemožňuje realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia a neodníma mu možnosť pred súdom konať.

Keďže v danom prípade dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné a vady uvedené v § 237 O. s. p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti tak, ako to namietal žalobca v podanom dovolaní.

V dovolacom konaní nebol žalobca úspešný a právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo žalovanej a vedľajšej účastníčke (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd nepriznal žalovanej ani vedľajšej účastníčke náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradit' trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

